

Verlag bijeenkomst Convenant Vaarrecreatie Waddenzee op 14 oktober 2011 in het Vikingschip in Den Oever

Doel: Balans opmaken na bijna 4 jaar Convenant Vaarrecreatie Waddenzee en dit als input te gebruiken voor de evaluatie van het Convenant.

Er waren 44 mensen aanwezig. Hiervan was 16% gebruiker/recreant, 12% afkomstig van een natuurorganisatie, 60% van de overheid en 12% van een andere organisatie. De uitkomsten van de stellingen zijn richtinggevend en kunnen niet worden beschouwd als een representatieve steekproef.

Dagvoorzitter: Dimtri Arpad.

Welkomstwoord door Marjan van Kampen, burgemeester gemeente Wieringen.

Sprekers:

- Joke Geldhof, gedeputeerde Provincie Noord- Holland (zie bijlage)
- Eric Neef en Jook Nauta namens ANWB / Stichting Jachthavens Waddeneilanden (zie bijlage).
- Herman Brink districtshoofd De Friese Wadden SBB namens de Coalitie Wadden Natuurlijk (zie bijlage). Persoonlijke noten die die hij hier aan heeft toegevoegd zijn: verstoringservaring Engelsmanplaat en faseverschil met landrecreatie zoals autobezook vennen Drents- Friesche Wold 20 jaar geleden.
- Marjan van Kampen, burgemeester gemeente Wieringen, namens de gemeenten (geen uitgesproken tekst aangeleverd).
Zij geeft een toelichting op de havenvisie. Pleit voor oplossingen op maat via de clusteraanpak. De meeste havens hebben te weinig ruimte voor het aantal gewenste ligplaatsen. De veiligheid in de havens heeft prioriteit (= korte termijn). Voor de lange termijn is uitbreiding nodig.
- Jaap Verhulst, ministerie EL&I,regiodirecteur Noord, namens het Rijk (geen uitgesproken tekst aangeleverd).
Hij constateert dat de kwalitatieve aanpak een goed stap voorwaarts is. Er moet breder naar het Wad worden gekeken. Toezicht en handhaving moeten worden afgestemd met geleiding van recreanten. Van belang is de ecologie van het Wad meer onder de aandacht te brengen van de recreanten. Overheden kunnen hier (nog) beter samenwerken. Is een "Waddenvignet" en idee? De verstoring komt (deels) voort uit onwetendheid. De trits "informereren / zoneren / handhaving is belangrijk.

Discussie naar aanleiding van de inleidingen:

Dimitri Arpad constateert dat het Convenant van ons allemaal is.

Maarten Snel vindt dat handhaving nodig is om de goeden niet onder de kwaden te laten leiden. Hij is benieuwd naar de mening van het OM.

Jaap Verhulst: De Waddenunit is wel degelijk bezig met handhaving.

HISWA: Bij uitbreiding van jachthavens gaat het maar om 15 extra droogvallers per jaar.

Jan Asselbergs: Pleit voor extra faciliteiten (€) om cursus via Ecomare te blijven stimuleren. Hij constateert weinig vooruitgang bij het overleg over afsluiting artikel 20 gebieden.

Jaap Verhulst: er is een mix van maatregelen nodig, waaronder afsluiting. Altijd eerst informeren.

Elly Kuiper: De kitesurfers op de Razende Bol is een probleem. Pleit voor geld uit Waddenfonds.

Jan Zijlstra: Pleit voor ecologische informatie op de website Waddenhavens. Paul Scheffer en Herman Brink willen hier graag aan meewerken.

Taco v.d. Heiligenberg: Omdat er zowel kracht en zwakte in het Convenant zit pleit hij voor een centrale regie.

Joke Geldhof: Dit is een optie. Is afhankelijk van de evaluatie.

Jook Nauta: Het gaat om voorkomen van verstoring. Het overgrote deel veroorzaakt geen problemen. De excessen moeten worden bestreden.

Marjan van Kampen: Het Convenant is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. De provincie Noord- Holland heeft de regie goed opgepakt maar die moet niet alleen daar neergelegd worden.

Discussie n.a.v. Stellingen Bijeenkomst CVW 14 oktober.

1. *Het Convenant Vaarrecreatie Waddenzee heeft bij de recreanten de bewustwording van de kwetsbaarheid van het Wad vergroot.*

Uitslag: 42 stemmen

Helemaal eens: 19%

Eens: 76%

Oneens: 2%

Helemaal oneens: 2%

Hierover was geen discussie

2. *Bij voorlichting moet meer gebruik worden gemaakt van moderne sociale media (bijvoorbeeld app's, twitter).*

Uitslag: 44 stemmen

Helemaal eens: 52%

Eens: 36%

Oneens: 9%

Helemaal oneens: 2%

Michiel Firet: Real time info helpt om te weten wat er te beleven is op het Wad en begrip te krijgen voor de kwetsbaarheid van sommige soorten(vb Wulp)

Janny Dubois:houdt rekening met de 2 doelgroepen; 1. de mensen die naar de havens varen en 2. de mensen die op het Wad verblijven. Voor de laatsten geldt ook het punt van het niet overal bereik hebben van laptops en telefoons.

3. *Het Pact van Rede is een goede uitwerking van het Convenant voor het maken van afspraken tussen partijen over het samengaan van natuur en recreatie op de Waddenzee.*

Uitslag: 38 stemmen

Helemaal eens: 24%

Eens: 61%

Oneens: 16%

Helemaal oneens: 0%

Maarten Snel: Het zou goed zijn als ook de overheidspartijen zich conformeren aan het Pact van Rede.

Jaap Verhulst: Het ministerie van ELI heeft zowel qua beleid als qua beheer de verantwoording voor het Waddengebied. Dus meedenken over de verdere invulling van het Pact van rede ligt voor de hand. Het ministerie van I&M moet hier ook bij betrokken blijven.

4. *Het feit dat 60% van de recreanten op het Wad op de hoogte is van de erecode toont aan dat extra voorlichting over het vaargedrag op de Waddenzee nodig blijft.*

Uitslag: 44 stemmen

Helemaal eens: 57%

Eens: 41%

Oneens: 2%

Helemaal oneens: 0%

Hierover was geen discussie

5. *Het oplossen van de onveilige situaties in de jachthavens heeft meer prioriteit dan de uitbreiding van de jachthavens.*

Uitslag: 33 stemmen

Helemaal eens: 27%

Eens: 42%

Oneens: 30%

Helemaal oneens: 0%

Een aantal deelnemers vindt de stelling niet correct

6. *Met de havenvisie kan de ligplaatsenproblematiek rond de Waddenzee grotendeels worden opgelost.*

Uitslag: 40 stemmen

Helemaal eens: 30%

Eens: 47%

Oneens: 20%

Helemaal oneens: 2%

Michiel Firet: Graag ook aandacht voor de Toeristische (rondvaart)bedrijven, welke veel overlast en verstoring veroorzaken.

Janny Dubois: Diegenen die op het Wad gaan liggen zijn onze echte doelgroep.

Jook Nauta: Het probleem van de overvolle jachthavens verdient zo snel mogelijk een oplossing. Er is nog een lange weg te gaan voordat per haven de gewenste maatregelen gerealiseerd zijn.

Wil Barten: aandacht voor wensen uitbreiding ligplaatsen eilandbewoners.

7. *De monitoring voor het Convenant Vaarrecreatie geeft een goed inzicht in de verstoring van de natuur door recreanten.*

Uitslag: 37 stemmen

Helemaal eens: 8%

Eens: 38%

Oneens: 46%

Helemaal oneens: 8%

Herman Brink: Ik verwacht wel een belangrijk inzicht.

Jaap Baalbergen: We moeten waken voor onjuiste interpretatie van de monitoring gegevens. Het aanwezig zijn van mensen op bepaalde plekken op 't wad betekent niet altijd ongewenste verstoring.

8. *De 5% recreanten die zich niet gedraagt op het Wad moet worden aangepakt; daar zijn geen wadwachten/gastheren voor nodig.*

Uitslag: 40 stemmen

Helemaal eens: 42%

Eens: 25%

Oneens: 20%

Helemaal oneens: 12%

Herman Brink is verrast door de uitslag.

Jaap Baalbergen vraagt zich af of voor het relatief kleine aantal excessen zo'n zwaar instrument moet worden ingezet. Kosten- batenanalyse.

Elly Kuiper: 5% kan wel veel negatieve invloed geven. Probeer gastheren op de juiste plaats neer te zetten.

Jan Asselbergs: De kans om overtreders te betrappen is zeer gering, daar komt nog bij dat de vervolging door het OM momenteel 0% is.

Jaap Balbergen: Het is uiterst moeilijk om op het juiste moment mensen met opsporingsbevoegdheid op de goede plek te hebben.

Jan Asselbergs: Huftergedrag is volgens het OM een economisch delict, min. ELI kan OM aansporen om hier actiever mee om te gaan.

Michiel Firet; Het Wad is qua oppervlak net groot als de Randstad, hoeveel handhavers zijn daar wel niet? Wadwachten hebben niet alleen een functie als handhaver, maar zijn ook gastheren, die de recreanten geleiden en welkom heten. Hij mist het onderdeel "geleiding" in de stelling

9. *De gemeenten moeten zich actiever inzetten voor kampeermogelijkheden van zeekanoërs.*

Uitslag: 39 stemmen

Helemaal eens: 41%

Eens: 33%

Oneens: 18%

Helemaal oneens: 8%

Vertegenwoordigster jachthaven Ameland: gewoon gedogen.

Janny Gerda de Jonge: gedogen is "mensafhankelijk" en dis niet goed.

Marjan van Kampen: Het gaat om een kleine groep. Los het op zonder regels.

Schier: Alhoewel het maar om ca 80 mensen per jaar gaat is gedogen niet genoeg. Er moet duidelijkheid zijn. Op Schier wordt de stalling van de kano gefaciliteerd op de jachthaven, voor kamperen worden de kanoërs verwezen naar een kampeerterrein binnen een loopafstand van 1km.

Jaap Verhulst: het is zaak om het probleem op te lossen en dat voor ieder eiland een goede regeling komt.

10. Afsluiting van gebieden (artikel 20) is noodzakelijk, mits dynamischer en in goed overleg tussen betrokken partijen.

Uitslag: 41 stemmen

Helemaal eens: 32%

Eens: 46%

Oneens: 15%

Helemaal oneens: 7%

Jan Ybema: Als de bescherming van de natuur is sommige gevallen geregeld moet worden via art. 20 is dat acceptabel; het tot stand komen van de afsluitingen is goed geregeld via de leidraad.

11. De kwalitatieve benadering van de ligplaatsenproblematiek draagt onvoldoende bij aan het behoud van het Wad.

Uitslag: 36 stemmen

Helemaal eens: 6%

Eens: 17%

Oneens: 44%

Helemaal oneens: 33%

Hierover was geen discussie

12. De nog lopende acties van het Convenant moeten worden overgeheveld naar de uitvoering van het Beheer&Ontwikkelingsplan Wadden.

Uitslag: 38 stemmen

Helemaal eens: 13%

Eens: 32%

Oneens: 42%

Helemaal oneens: 13%

Hierover was geen discussie.

13. Als het convenant is afgelopen in 2012 hoeven we niet opnieuw afspraken vast te leggen in een convenant, pact of plan; we weten elkaar te vinden nu.

Uitslag: 41 stemmen

Helemaal eens: 12%

Eens: 12%

Oneens: 41%

Helemaal oneens: 34%

Albert-Jan Zijlstra: Het houdt niet op na 4 jaar convenant; het begint pas!

Jan Asselbergs: Vindt het woord "afgelopen" niet goed gekozen.

Slotwoord Joke Geldhof:

Bijeenkomst is een boeiend aanzet voor de evaluatie van het Convenant. De tijd loopt af en nadenken hoe nu verder.

Daarbij meenemen dat de Wadden niet allen natuur zijn, maar ook benoemd zijn tot Werelderfgoed.

Sluit zich aan bij de opmerking van Herman Brink in zijn speech, dat de kern nog niet bereikt is.

Handhaving is wel belangrijk, maar is niet alles. De volgende thema's vergen nog aandacht:

havensvisie, welkom op het wad, monitoring, handhaving en informatieverstrekking.

Wat betreft de evaluatie: vandaag was de kick-off.

We moeten nu de succes- en faalfactoren van het convenant gaan opschrijven, gaan werken aan resultaten en verder gaan professionaliseren.

Om in de metafoor uit de speech van Marjan van Kampen te blijven: misschien was dit convenant een oefenwedstrijd / de echte wedstrijd moet nog komen!

Anne Lenis / Peter Holtes

15 november 2011